

Dr. Veysi Seviğ **İndirim Konusu Yapılamayan KDV**

Katma Değer Vergisi Yasası'nın 30'uncu maddesi uyarınca yasa maddesinde dört ayrı grupta belirlenmiş bulunan katma değer vergisi mükelleflerce hesaplanan katma değer vergisinden indirim konusu yapılamamaktadır. Şöyle ki;

* Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi,

* Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanlara bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

* Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığı'nın yangın sebebiyle mücbir sebep ilan ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait katma değer vergisi,

* Gelir ve kurumlar vergisi yasalarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi, indirim konusu yapılamamaktadır.

Katma Değer Vergisi Yasası'nın 1/1'inci maddesi gereği olarak Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabidir.

Aynı yasanın 6'ncı maddesinde de işlemlerin Türkiye'de yapılması halinin koşulları belirlenmiş bulunmaktadır. Bu koşullar;

* Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

* Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını,

ifade etmektedir. Dolayısıyla, bu kapsama girmeyen, yani vergiye tabi olmayan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler hesaplanan katma değer vergisinden indirim konusu yapılamamaktadır.

Örneğin;

* Yurtdışındaki malların Türkiye'ye getirilmeksizin yine yurtdışına satışı yoluyla yapılan transit (doğrudan) ihracat işlemi,

* Türkiye'de katma değer vergisi mükellefi olan bir firmanın yabancı bir ülkede yer alan fabrikasında üretilen malların başka bir ülkeye satışı,

* Yurtdışındaki havayolu firmalarının yurtdışında yolcu taşımak üzere yapılan uçuş hizmetleri,

* Yurtdışına çıkartılan kamyon, iş makinesi, tarım makinesi ve benzeri araçların yine yurtdışındaki kişi ve kurumlara kiralanması,

* Türkiye'de mükellef olan bir avukatın yurtdışında görülen bir davada müvekkilini temsil etmesi, bu bağlamda da avukatlık ücretini yurtdışında tahsil ederek Türkiye'ye getirmesi veya söz konusu avukatlık ücretinin yurtdışından finans kuruluşları aracılığıyla Türkiye'ye gönderilmiş olması,

* Türk inşaat firmasının yurtdışında inşaat yapması,

+ Türkiye'de mukim bir inşaat firmasının yurtdışında yaptığı inşaatlara ilişkin bakım, onarım, montaj gibi hizmetlerin Türkiye'de mukim başka bir firma tarafından yurtdışında yapılması,

gibi işler katma değer vergisine tabi olmadığından bu işlemler nedeniyle Türkiye'de katma değer vergisi ödenmemiş olması halinde, verginin konusuna girmeyen bu işlemlere ait yüklenilen katma değer vergisi indirim konusu yapılamamaktadır. Dolayısıyla bu işlemler katma değer vergisi konusuna girmediğinden ihracat veya transit taşımacılık istisnası gibi herhangi bir istisna kapsamında değerlendirilmek suretiyle katma değer vergisi iadesi talep edilmesi de mümkün değildir.

Diğer yandan Katma Değer Vergisi Yasası'nın 11, 13, 14, 15 ve 17/4-s maddeleri ile 17/4-c, 17/4-r (kısmi olarak), 17/4-t geçici 12 ve geçici 23'üncü maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemler dışında vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili yüklenilen vergilerin indirimi de mümkün bulunmamaktadır. Bu bağlamda;

* Katma Değer Vergisi Yasası'nın 17/1 maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler indirim

konusu yapılamaz. Bu kapsamda, Sağlık Bakanlığı'na bağışlanacak hastanelerin veya Milli Eğitim Bakanlığı'na bağışlanacak okulların inşası nedeniyle yüklenilen katma değer vergisi veya kamu menfaatine yararlı bir derneğe, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan aynı nitelikteki bağışlarla ilgili yüklenilen katma değer vergisi indirim konusu yapılamamaktadır.

* Tarım Müdürlükleri Döner Sermaye İşletmeleri veya Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri tarafından tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla zirai araştırmalar, arazi ıslah çalışmaları yapılması; tohumluk, fidan, damızlık hayvan teslimleri Katma Değer Vergisi Yasası'nın 17/1-a maddesi gereğince vergiden istisna olduğundan bu teslimlerle ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu ürünlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

* Kamu menfaatine yararlı bir derneğe ait sağlık biriminin katma değer vergisinden bağışık olan sağlık hizmeti ifaları ile ilgili olarak yüklenmiş olduğu katma değer vergisi indirim konusu yapılamamaktadır.

* Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösterenler tarafından verilen bazı yazılım hizmetleri dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi, ürettikleri yazılımı Türkiye'de satmaları kaydıyla indirim konusu yapılmayacaktır. Ancak söz konusu yazılım hizmetinin yurtdışındaki bir müşteriye verilmesi halinde Katma Değer Vergisi Yasası'nın geçici 12'nci maddeleri kapsamında katma değer vergisi istisnası uygulanacak, yasanın 32'nci maddesine giren bu işlem nedeniyle yüklenilen katma değer vergisi indirim konusu yapılabilecek, indirilemeyen katma değer vergisi ise iade edilebilecektir.

* Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimi katma değer vergisinden istisna olduğundan, bu teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler indirim konusu yapılamamaktadır.

http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=141621&YZR_KOD=157

Erişim tarihi: 17.07.2010